

( )

*

(.)   ⁵   (.)   (.)   (.)
                (.)   (.)

« »

· / / ( ) / ;

***

---

*

( ) « » ( )

:

( ) ( )

( )

( )

« »

« »

» »

( )

« «

( )

( ) « »

( )

»

( )

( ) «

...»

( ) «

《 》 《 》 《 》 《 》 《 》

《 》

《 》

:

》 》

《 》

《 》

》 》

》

( ) 《 》 《 》 《 》

( )

( ) 《 》

( )

《 》

《 》

《 》 《 》 《 》

《 》

( ) 《 》

( )

« »

			( )			
( )			.			
			.		ة	
			.			
					نزهة المشتاق	
					هة	

( )
( )

《 》

( )						8
( )						

( )

» »

« » « ö »
( )

( )

)

(

« » « »

...»

«( )

«   »
(   )

( )

..

.

.

« »

« »

« »

.

.

( )

.

» ö » « »
( ) « » ö »

:

: ...»

( )«

( ) ...»

( )

« »

( ) ( )

( )«

...»

( )«

( )

(( ) ( ) ( )

( )

( )

( )

( )

( )

( )

)

( )

(

· « » « »

« »

« »

( ) « »
( )

» »

(. :)

(. :)

( )

:

:

...

( )

( )

《 》

《 》 《 》 《 》

( )

( )

( )

( )

»

«...

:

( )

( )

« »

( )

:

»

( )

( )

( )

( )《

( )《 》

《 》

∴

( )

( )

...»

«( )

( )

...»

( )«

...»

«

...»

《 》

( )

《 》

( )

( )

( )

« »

» :

( )

( )«

»

)

( )«

»

«

(

:

:

:

) ( ) (

/ . ( )

/

/

. ( ) .

( )

( )

/

( )

(.

1. Combol Solyman

۲- پاپلی یزدی ، ۱۳۶۷ ، ص ۳۶۵

۳- نگارنده هنگام بازدید از قبرهای دامنه کوه شهبانزبند در چهار نقطه ایستاد و گورهای سنگی اطراف خود را در چشم انداز محدود جنگلی دامنه کوه شمرد. تعداد این گورها به ترتیب ایستادن ۸ ، ۱۷ ، ۱۲ و ۱۶ گور سنگی تراشیده شده از سنگ با جهت شمالی- جنوبی در طول، شمارش شدند. همه دامنه کوه، گور، گور و باز هم گور سنگی بود. اندازه طولی گورها نابرابر بودند و به وضوح گور کودکان، افراد معمولی و افراد قذبلند از هم مشخص بودند.

۴- محلیان می گفتند گوری مشاهده کرده ایم که دو نفر در آن دفن شده بودند و گوری هم دیده ایم که صاحب گور را در درون قبر چهارمیخ کرده بودند یعنی دست و پای او را با میخ به کف قبر کوبیده بودند. محلیان معتقد بودند که در دره تیز در دامنه کوه های «شهبانزبند» و «پیل بند» تا ساحل دریا بیش از هزار گور سنگی در دامنه کوه تراشیده شده اند.

۵- اقبال، ۱۳۲۰، ص ۲۷۴

- ۶- سرتیپ قاینی، ۱۳۶۸، صص ۱۹۳-۱۹۴
- ۷- اعتمادالسلطنه، ۱۳۶۷، صص ۴۵۱-۴۵۲
- ۸- ابوالفدا، ۱۳۴۹، ص ۳۹۶ به نقل از اللباب
- ۹- پیرنیا، ۱۳۳۲، صص ۱۷۷۶-۱۷۷۹
- ۱۰- حدودالعالم، ۱۳۷۲، ص ۳۶۴
- ۱۱- دوستون «سال تألیف» و «توضیح» نیاز به گفتار زیر دارند: سال تألیف کتاب سهراب را بین سال‌های ۲۸۹ تا ۳۳۴ ه‍.ق و سال تألیف فارسنامه ابن بلخی را بین سال‌های ۵۰۰ تا ۵۱۰ ه‍.ق نوشته‌اند. ستون توضیح بسیار فشرده است و به توضیح بیشتری نیاز دارد مثلاً دو نسخه کهن فارسی کتاب اصطخری توسط دو مترجم مختلف در همان سال‌های اولیه قرون اسلامی ترجمه شده‌اند که هر دو نسخه بسیار باارزش‌اند.
- ۱۲- اطلاعات مربوط به اسکندر از این منبع اخذ شده است: پیرنیا، ۱۳۳۲، صص ۱۷۷۶-۱۷۷۹
- ۱۳- سفرنامه سلیمان سیرافی، البلدان یعقوبی، البلدان ابن فقیه، اعلاق النفیسه ابن رسته و... از آن جمله‌اند.
- ۱۴- تقویم البلدان ابوالفدا
- ۱۵- شماره صفحه صورةالارض خوارزمی از حاشیه صفحه ۳۶ عجایب الاقالیم برداشته شد.
- ۱۶- ابوالفدا مبدأ طول جغرافیایی را از کناره شرقی دریای مدیترانه گرفته که با نصف‌النهار خالدهات دارای ۱۰ درجه اختلاف است و خود در این باره می‌گوید: «طول‌های مذکور در این کتاب (تقویم البلدان) از ساحل دریای غربی است و آن ده درجه از طول‌هایی که از جزایر خالدهات حساب می‌کنند کمتر است (ابوالفدا، ص ۱۰۱). جزایر خالدهات (جزایر قناری امروزی واقع در غرب آفریقای شمالی) آخرین سرزمین خشکی بود که قدمای در غرب کره زمین آن روز، می‌شناختند و آنجا را مبدأ محاسبات خود قرار داده بودند.
- ۱۷- وراق: نسخه‌بردار از روی کتاب، رونوشت‌کننده کتاب، کاغذ فروش
- ۱۸- پیرنیا، ۱۳۳۲، صص ۱۷۷۶-۱۷۷۹.
- ۱۹- اولسن، ص ۵۷
- ۲۰- با بهره‌گیری از: حدود العالم، ۱۳۷۲، ص ۳۶۴؛ خوارزمی، ۱۹۶۲
- ۲۱- اصطخری، ۱۳۴۰، صص ۱۴۶-۱۴۷
- ۲۲- جامعه بلند
- ۲۳- عمامه

- ۲۴- مولتان شهری است سر راه شهر منصوره، دارای حصار و بت بزرگی است، در میان بازار در میانه کوشکی که هندوان از ولایت‌های دور به زیارت آن بت می‌آیند و هر سال مال بسیاری به معتکفین آنجا هزینه می‌کنند (به نقل از اصطخری، ۱۳۴۰، ص ۱۴۸).
- ۲۵- بریدگی ساحل دریا که از آن محل سوار بر کشتی شده و یا به حمل و نقل کالا بپردازند.
- ۲۶- اصطخری، ۱۳۴۰، ص ۱۵۲
- ۲۷- همان، ص ۱۵۴
- ۲۸- این فاصله‌ها را مقدسی در اواخر قرن چهارم در احسن التقاسیم خود (صص ۷۱۳-۷۱۴) عیناً نقل کرده‌است.
- ۲۹- قدما هر منزل را برابر با برید برابر با ۸ فرسنگ برابر با ۲۴ میل محاسبه می‌کردند (حدود ۴۸ کیلومتر). به نقل از مقدمه جواد صفی‌نژاد بر بازنویسی «جهان‌نامه» محمدبن نجیب بکران، ص ۲۴
- ۳۰- حدود العالم، ۱۳۴۱، صص ۱۲۴-۱۲۵؛ حدود العالم، ۱۳۷۲، ص ۳۶۴
- ۳۱- مقدسی، ۱۳۶۱، صص ۷۰۳-۷۰۴
- ۳۲- یاقوت حموی، ۱۳۸۰، ص ۷۸۶
- ۳۳- بیهقی، ۱۳۵۶، صص ۳۱۳-۳۱۷ (به اختصار)
- ۳۴- سربازی، ۱۹۹۶، صص ۵۱-۵۲ (ترجمه شفاهی از اردو توسط آقای محمد نورحسینی امام جمعه روستای تیس در تاریخ ۱۳۷۷/۱۱/۶)
- ۳۵- کلیفورد، ۱۳۷۲، صص ۲۹۴-۲۹۵
- ۳۶- آقای ابراهیم صمدی از محللیان جزیره کیش می‌گفت من می‌توانم تا ده‌ها پشت خود را بر شمرم زیرا جدّ من علی، پدر بزرگم عبدالله، پدرم احمد، نامم ابراهیم و فرزندم خلیل نام دارد. فرزند خلیل که نوه من باشد علی و فرزند ذکور او عبدالله و... نام خواهند گرفت و بدین شکل دور تسلسل ادامه می‌یابد (۱۳۷۷/۳/۹، جزیره کیش).
- ۳۷- حدود العالم، ۱۳۷۲، ص ۳۶۴
- ۳۸- عشور عبارت است از یک دهم ارزش کالا، جمع عشر، ده یک
- ۳۹- واحد پول سکه‌های طلا در دوران اسلامی به وزن یک مثقال (۴/۶۹ گرم) که البته از نظر وزنی در دوره‌های مختلف نوسان داشته است.
- ۴۰- تمغا: مهری که در دوران اسلامی به فرمان‌ها می‌زدند، علامتی که برای ورود یا خروج کالاهای تجاری بر آن منقوش می‌کردند و مبلغی نیز جهت حقوق گمرکی از کالاهای مذکور دریافت می‌کردند.

تمغاچی: مأمور وصول مالیات (باج و خراج)، کسی که پس از گرفتن مالیات در روی کالا علامت خاصی می گذاشت.

۴۱- وزیری، ۱۳۴۰، ص ۹۵

۴۲- درهم: واحد پول سکه‌های نقره به وزن یک مثقال؛ حدود ۱۰ درهم یک دینار محاسبه می‌شد. عیار سکه‌ها در دوران‌های مختلف اسلامی تغییر می‌کرد.

۴۳- مقدسی، ۱۳۶۱، ص ۷۱۳

۴۴- حکیم، ۱۳۰۵، ص ۱۵۳ (این کتاب در سال ۱۳۰۳ ق تألیف و آماده چاپ شده بود).

۴۵- رزم‌آرا، ۱۳۲۰، ص ۱۰۴ (به اختصار)

۴۶- بندر جاسک در منتهی الیه غربی مکران بر ساحل دریای عمان واقع است.

۴۷- اقبال، ۱۳۲۰، ص ۲۷۴

۴۸- همان

۴۹- مرکز آمار ایران، ۱۳۷۷

( ) : ( )

( ) ( )

( ) ( ) هته

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

( ) ( )

: . ( )
 . : . ( )
 (.)
 . : ( ) ( )
 : ( ) (.)
 : ( )
 . ( ) . ( )
 . : . ( )
 ( )
 « » ( )
 : ( ) ( )
 . ( )
 . : ( )
 ( )
 : . ( )
 . : ( ) ( )
 ( )
 . : ( )
 ( )
 : ( ) ( )
 : ( ) ( )
 : ( )

( )

( )

( )

)

(

)

•

(

( )

•